

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE

BÍŇA

SPRÁVA
O HODNOTENÍ
ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BÍŇA

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	42
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	49
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	53
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	58
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	59
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	60
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	69
X. Zoznam dopĺňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	69
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	69

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Bíňa

2. Sídlo

Obecný úrad Bíňa, 943 56 Bíňa 107

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ing. Anita Herbácskóová, starostka obce

Obecný úrad Bíňa

943 56 Bíňa 107

tel.: 036 / 759 91 01

e-mail: starosta@obecbina.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BÍŇA – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Nitriansky

Okres: Nové Zámky

Obec: Bíňa

Katastrálne územie: Bíňa

3. Dotknuté obce

- Obec Čata, Hlavná 80, 935 63 Čata
- Obec Sikenička, 943 59 Sikenička 210
- Obec Pavlová, 943 59 Pavlová 153
- Obec Kamenín, 943 57 Kamenín 641
- Obec Bruty, 943 55 Bruty 111
- Obec Keť, 935 64 Keť 34

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Ministerstvo dopravy SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Nitra, Novozámocká 3976/67D, 949 05 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra

- Okresný úrad Nové Zámky, Pozemkový a lesný odbor, Podzámska 25, 940 10 Nové Zámky
- Okresný úrad Nové Zámky, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Podzámska 25, 940 10 Nové Zámky
- Okresný úrad Nové Zámky, Odbor krízového riadenia, Podzámska 25, 940 10 Nové Zámky
- Okresný úrad Nové Zámky, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Podzámska 25, 940 10 Nové Zámky
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nových Zámkoch, Slovenská 13, 940 30 Nové Zámky
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nové Zámky, Komárňanská 15, 940 01 Nové Zámky
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava

5. Schvaľujúci orgán

Obečné zastupiteľstvo v Bíni

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie Územného plánu obce Bíňa nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Vzhľadom k skutočnosti, že požiadavky na rozvojové zámery nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej zástavby, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Návrhom nových rozvojových plôch nedôjde k nadmernému rozdrobeniu poľnohospodárskej pôdy. Naopak, dôjde k využitiu existujúcej infraštruktúry miestnej cesty s inžinierskymi sieťami, ktorá je v súčasnosti len jednostranne obostavaná. Tým sa súčasne zvýši kompaktnosť zastavaného územia tejto časti obce.

Podľa druhu pozemku ide zväčša v prípade záberov pôdy o ornú pôdu, rozvojová plocha č. 6 v zastavanom území predstavuje záhrady. Jedna z prieluk v časti Kolónia je na nepoľnohospodárskej pôde.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde 2. skupiny kvality. Vzhľadom k rozloženiu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. (označenej v tabuľke podčiarknutím), nebolo možné vyhnúť sa záberom tejto pôdy, ktorá zastavané územie obklopuje zo všetkých strán, s výnimkou východnej strany, kde sa však rozkladá podmáčaná niva Hrona a vzhľadom na chránené územie tu na menej kvalitnej pôde nie je možné uvažovať so stavebnými aktivitami.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Potenciálnu výstavbu v rozvojovej ploche č. 6 komplikujú rozdrobené vlastnícke vzťahy, problematický dopravný prístup a vysoké náklady na budovanie infraštruktúry, preto je tu výstavba reálna až II. etape.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			
				spolu	BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO
1	Bíňa	bývanie	0,5617	0,5617	0039002/2.	0,5617	
2	Bíňa	bývanie	0,4730	0,4730	0039002/2.	0,4730	
3	Bíňa	bývanie	0,6893	0,6893	0039002/2.	0,6893	0,0893
4	Bíňa	bývanie	0,9104	0,9104	0039002/2. 0038202/5.	0,3258 0,5846	
5	Bíňa	bývanie	1,7060	1,7060	0039002/2.	1,7060	
6	Bíňa	bývanie	1,1111	1,0500	0039002/2. 0038202/5.	0,6533 0,3967	0,6533 0,3967
Prie-luky Bíňa	Bíňa	bývanie	0,4514	0,4514	0039002/2. 0038202/5.	0,4198 0,0316	0,4198 0,0316
Prie-luky Kol.	Bíňa	bývanie	0,1581	0,1581	0039002/2.	0,1581	0,1581
Spolu				5,9999			

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

V obci Bíňa, vrátane osady Kolónia, je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, ktorý je súčasťou skupinového vodovodu Šarkan. Z verejného vodovodu je zásobovaných 34,3% domového fondu (podľa SODB 2021).

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie v obytnom a zmiešanom území sa navrhuje z rúr DN 100 mm. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 82 892 m³ na 92 922 m³ v roku 2040 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	82 892	92 922
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	2,628	2,947
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	4,206	4,714
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	7,570	8,486

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov, okrem nároku na spotrebu pitnej vody.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Riešené územie križuje elektrické vedenie VVN 110 kV č. 8414 Štúrovo – Levice. Vedenie prechádza katastrálnym územím obce v smere sever – juh, po západnom okraji zastavaného územia.

Zastavané územie obce Bíňa je zásobované elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV, vedeného v zásade paralelne s elektrickým vedením VVN 110 kV. Zástavbu obce zásobujú elektrickou energiou 4 transformačné stanice, z toho 1 v osade Kolónia. Ďalšie transformačné stanice slúžia pre výrobné areály a technické zariadenia. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Potrebné bude zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc. Zahusťovanie územia novými transformačnými stanicami nie je potrebné.

Transformačná stanica na okraji rozvojovej plochy č. 4 sa ponechá v súčasnej polohe, pričom sa tu osadí nový transformátor o výkone 630 kVA. Následne bude slúžiť aj pre zásobovanie nových rozvojových plôch č. 1 - 6 a prieluky.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 309 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	8 b.j.	25
2	9 b.j.	28
3	40 b.j.	126
4	10 b.j.	32
5	19 b.j.	60
6	8 b.j.	25
prieluky	4 b.j.	13
Spolu		309

Zemný plyn

V riešenom území sa v súčasnosti nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom do 300 kPa (STL2). Je budovaná z materiálu oceľ, polyetylén.

Obec Bíňa je zemným plynom zásobovaná prostredníctvom vysokotlakového (VTL) pripojovacieho plynovodu, vedeného paralelne so železnicou Štúrovo – Levice. Zdrojom zemného plynu je VTL plynovod DN 300 Bánov – Štúrovo. Samotným riešeným územím prechádzajú vysokotlakové plynovody PL Želiezovce – Bíňa DN 150, PL Bíňa – Pohronský Ruskov DN 100, PL Bíňa – Kuraľany DN 80, PR Bíňa DN 50 (PN 4 MPa). V obci Bíňa je regulačná stanica RS Bíňa s výkonom 1200 m³/h. Z verejného plynovodu je zásobovaných 64,2% domového fondu (podľa SODB 2021).

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou, vrátane prielok. Zásobovanie zemným plynom bude z existujúcich, ako aj z navrhovaných strednotlakových rozvodov plynu. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri cestách, prípadne v ich telese, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Prírastok ročnej spotreby zemného plynu bude 237 650 m³/rok.

Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
1	8 b.j.	11,2	19400
2	9 b.j.	12,6	21825
3	40 b.j.	56	97000
4	10 b.j.	14	24250
5	19 b.j.	26,6	46075
6	8 b.j.	11,2	19400
prieluky	4 b.j.	5,6	9700
Spolu		137,2	237650

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Bíňa má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu na ceste I. triedy č. I/76 Štúrovo – Kalná nad Hronom (Levice) – Hronský Beňadik. Zabezpečuje spojenie najvýznamnejších obcí a miest dolného Pohronia s husto osídlenou urbanizačnou osou stredného Pohronia. V Hronskom Beňadiku sa napája na rýchlostnú cestu R1 Nitra – Banská Bystrica. Cez obec Bíňa prechádza cesta I/76 v smere sever–juh celou dĺžkou zastavaného územia obce.

Podľa pripravovaných zámerov, definovaných aj v rámci ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja, sa plánuje prebudovanie cesty I/76 výhľadovo na 4-pruhovú cestu v novom koridore mimo zastavaného územia obcí. Nový koridor pre cestu I/76 – západný obchvat obce Bíňa, bude vedený západne od zastavaného územia obce, za železnicou, paralelne s vysokotlakovým plynovodom.

Z cesty I/76 sa na okraji obce Bíňa odpaľuje cesta III. triedy III/1522 Bíňa – Keľ – Farná – Čaka, zabezpečujúca prepojenie na cestu I/75. Riešené územie v krátkom úseku križuje aj cesta III/1514 Pavlová - Zalaba (na ľavom brehu Hrona).

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14(13,5)/60 a vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia, ako aj ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Železničná trať č. 119C Štúrovo – Levice prechádza západne od zastavaného územia obce, v paralelnom koridore s cestou I/76. Ide o jednokoľajovú neelektrifikovanú trať, s funkčným významom regionálneho železničného tranzitu. V riešenom území je na železničnej trati neperonizovaná zastávka. Pre zvýšenie traťovej rýchlosti sa počíta s rekonštrukciou železničnej trate. Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk s pravidelnou leteckou premávkou, je v Bratislave.

Navrhované riešenie je v súlade s koncepcnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby (Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, Rozvojový program priorít verejných prác a i.).

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest

Osou dopravnej siete obce Bíňa je cesta I/76, ktorá na prieťahu zastavaným územím plní funkciu kostry dopravného systému obce funkčnej triedy B1. Na túto dopravnú kostru sa zväčša v kolmom smere napájajú miestne cesty funkčnej triedy C2 a C3, doplnené kratšími úsekmi upokojených ciest funkčnej triedy D1. Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia v zásade vyhovujú. Niektoré úseky ciest však majú nevyhovujúce parametre z hľadiska šírkového usporiadania, kvality povrchového krytu, výskytu nerovností. Existujúce miestne cesty funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upraví v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Dopravnú obsluhu rozvojových plôch č. 1 a 2 je možné zabezpečiť z existujúcej miestnej cesty funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30, ktorá je v súčasnosti len jednostranne obostavaná. Táto miestna cesta sa ďalej navrhuje predĺžiť a zokruhovať s ďalšou miestnou cestou, čím sa umožní dopravná obsluha rozvojových plôch č. 3 a 4. Pre ďalší rad zástavby na južnom okraji obce – v rozvojovej ploche č. 5, sa plánuje nová upokojená cesta funkčnej triedy D1. Upokojené cesty sa navrhujú aj pre sprístupnenie zadných častí záhrad v zastavanom území obce. Trasovanie navrhovaných ciest je možné modifikovať na základe urbanistickej štúdie spracovanej pre celú príslušnú rozvojovú plochu.

Preferuje sa zokrhovanie miestnych ciest. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, by sa mali vybudovať obratiská.

Zoznam navrhovaných ciest je v nasledujúcej tabuľke.

Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
3, 4	C3 – MO 6,5/30	304
5	D1 – MOU	224
6	D1 – MOU	177
Prieluka / záhrada	D1 – MOU	92

V katastrálnom území obce sa nachádzajú aj ďalšie účelové cesty a poľné cesty, sprístupňujúce poľnohospodárske hony v rámci katastra. Hlavné poľné cesty sa navrhujú

rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov sú vybudované na väčšine prieľahu cesty I/76 zastavaným územím obce, v okrajových častiach obce však chýbajú. Ich značná časť je v nevyhovujúcej kvalite a šírke. Nutná je ich rekonštrukcia, resp. náhrada novými chodníkmi. V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných ciest funkčnej triedy C3. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdovými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Cyklistická trasa č. 2119 je vyznačená po účelových a poľných cestách v úseku Bruty – Biňa – Pavlová. Návrh počíta s regionálnou cyklistickou trasou pozdĺž Hrona, resp. pri ceste I/76 v úseku Želiezovce – Štúrovo (v zmysle nadradenej ÚPD). Cyklistickú trasu je potrebné vybudovať ako dopravne segregovaný cyklistický chodník. Ďalšie cyklistické trasy je vhodné vyznačiť v trase ciest III. triedy (III/1514, III/1522) a miestnych ciest v smere do obcí Keť, Sikenička, Pavlová. Cyklistické komunikácie budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú pri zariadeniach občianskej vybavenosti a bytových domoch. Kapacitne postačujú súčasným potrebám. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti, športu a rekreácie. Vlastné odstavné plochy budú súčasťou jednotlivých areálov výrobného územia. Okrem parkovacích plôch pre motorové vozidlá je žiaduce zriaďovať aj parkovacie plochy pre bicykle.

V obci Biňa je jedna železničná zastávka; zastávka v časti Kolónia bola zrušená, V obci je 6 párov autobusových zastávok, z toho jedna v miestnej časti Kolónia. Ďalšia zastávka (Sikenička, vinice) je na ceste III/1514. Vzhľadom k rozsahu zastavaného územia je požiadavka dostupnosti do vzdialenosti 500 m splnená. Nové zastávky nie je potrebné navrhnuť.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nové plochy výroby sa nenavrhujú.

Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci. Uvedené opatrenie predstavuje účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci Bíňa nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump, septikov a domových ČOV a sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

V obci Bíňa sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i v navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, podľa potreby doplnená úsekmi výtlačných potrubí (najmä v nižšie položennej východnej časti obce). Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém.

Splaškové vody budú dopravované potrubím pri ceste I/76 do obce Kamenín, kde budú čistené v plánovanej spoločnej čistiarni odpadových vôd. Recipientom vyčistených odpadových vôd bude Hron.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2040) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 92 922 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	92 922
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,947
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	4,714
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	8,486

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť dobudovaním a obnovením sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia.

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber odpadu. Zberný dvor bol v obci zriadený v roku 2014 (za obecným úradom).

V návrhu územného plánu obce sa za vhodné považuje rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území štyri (nelegálne) skládky odpadu. Z toho tri sa nachádzajú na východnom okraji obce v území európskeho významu, ďalšia je pri osade Kolónia, asi 80 m od hranice chráneného územia. Uvedené skládky je potrebné odstrániť, resp. úplne rekultivovať.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Zdrojom hluku vo vzťahu k zastavanému územiu obce je najmä doprava na ceste I. triedy I/76. Navrhuje sa západný obchvat obce (v súlade s nadradenou ÚPD), ktorým sa uvedený problém hlukovej záťaže úplne eliminuje. V hodnotenej ÚPD sa nenavrhujú žiadne nové plochy výroby ani iné zámery, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – v celom riešenom území je stredné radónové riziko, s výnimkou malého ostrovčeka na úpätí Ipelskej pahorkatiny, kde je nízke radónové riziko. V územnoplánovacej dokumentácii je zahrnutý záväzný regulatív upravujúci podmienky výstavby obytných budov v území so stredným radónovým rizikom v zmysle platnej legislatívy.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 7° MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Bíňa relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Bína (okres Nové Zámky, Nitriansky kraj) leží v Podunajskej nížine na dolnom Pohroní. Východná časť chotára je na močaristej pravobrežnej nive Hrona a Sikenice a na západnom úbočí Ipeľskej pahorkatiny, západná časť je na postupne sa dvíhajúcich terasách Hrona a Ketského potoka s mocnými pokrývkami spraše. Okrem lužných lesíkov na nive je celý odlesnený.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, s výmerou 2350 ha. Hustota osídlenia dosahuje 60 obyvateľov na km², čo je pod celoštátnym priemerom (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami:

- na severe s obcou Čata
- na východe s obcami Sikenička, Pavlová
- na juhu s obcou Kamenín
- na západe s obcami Bruty, Keť

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov ornou pôdou. Miestami vedú po okrajoch lesných porastov a južnú hranicu tvorí Blatniansky potok. Hranica s obcou Čata je súčasne hranicou s okresom Levice.

Zastavané územie má celkovú výmeru 121 ha a zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Pozostáva z hlavnej časti obce Bína a samostatnej časti sídelnej jednotky Kolónia.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina a do troch podcelkov Hronská pahorkatina (západná časť), Hronská niva (centrálna časť), Ipeľská pahorkatina (východný výbežok). V rámci podcelku Hronská pahorkatina patrí riešené územie do časti Hronská tabuľa a v rámci podcelku Ipeľská pahorkatina do časti Zalabský chrbát.

Na nive je reliéf rovinný - uplatňuje akumulčný reliéf s nepatrným uplatnením litológie. Na pahorkatine je reliéf mierne zvlnený. Povrch Hronskej pahorkatiny je rozčlenený plytkými dolinami, prevažne smerujúcimi zo severozápadu na juhovýchod. Nadmorská výška riešeného územia je od 111 do 226 m n.m., stred obce je vo výške 127 m n.m. Najvyššiu výšku dosahuje na svahoch Ipeľskej pahorkatiny vo východnom výbežku katastrálneho územia, najnižšiu výšku má tok Hrona na južnom okraji katastrálneho územia.

Vývojovo ide v riešenom území o nížinný fluvialny typ reliéfu s typickým vývojom fluvialnych sedimentov usporiadaných do terasových stupňov. Podľa základného rozdelenia sa dané územie zaraďuje do negatívnej morfoštruktúry Panónskej panvy.. Podľa základných typov erózo-denudačného reliéfu ide o reliéf rovín a nív, ktoré reprezentuje poriečna niva Hrona. Hronská niva je krajinný podcelok Podunajskej pahorkatiny po oboch stranách Hrona. Má typický rovinný ráz s nepatrnými deniveláciami reliéfu.

Niva je po oboch stranách lemovaná pahorkatinami. Pravostranná niva je široká len 0,5–1 km a zreteľne vymedzeným rozhraním náhle prechádza do mierne vyzdvihnutých terás Hronskej tabule. Lavostranná niva – východne od riešeného územia – je širšia (4–5 km) a je pomerne ostro ohraničená vyššími chrbtami Ipeľskej pahorkatiny. Na nive je reliéf je rovinný, s nadmorskou výškou 111–118 m a so sklonom len 0–0,5°. Rovina je členená ojedinelými depresiami, ktoré predstavujú zvyšky pôvodnej ramennej sústavy rieky Hron.

Hronská tabuľa oproti okolitej rovine predstavuje sústavu mierne vyzdvihnutých diferencovaných krýh. Do riešeného územia zasahuje v západnej časti katastrálneho územia obce, kde má ráz zvlnenej roviny, ďalej na západ od riešeného územia nadobúda pahorkatinný ráz. Sklonitosť je na väčšine územia 0–1°. Na svahoch úvalinovitých dolín je priemerne 1–3°. Na úvalinovité doliny Ketského potoka a Blatnianskeho potoka sú viazané svahy sklonitosti 3–7°.

Riečna niva Hrona je morfológicky ovplyvnená sedimentačnou a eróznou činnosťou Hrona, príslahlé svahy pahorkatín aj činnosťou vetra a soliflukciou. Hronskú pahorkatinu a Ipeľskú pahorkatinu tvoria terasy Hrona, ktoré sú takmer súvisle zakryté mocným pokryvom spraší.

Riešené územie spolu s jeho širším okolím je budované neogénnymi a kvartérnymi sedimentami. Neogén je reprezentovaný sedimentami bádenu až pliocénu. Tieto na povrch nevystupujú – sú pokryté súvislým pokryvom kvartérnych sedimentov rôznej mocnosti. Sedimenty neogénu budujú pod kvartérnymi usadeninami takmer celé územie východnej a juhovýchodnej časti Podunajskej panvy. Neogén je zastúpený vrchným tortónom, sarmatom a hlavne panónom. Panón je od sarmatu a tortónu oddelený zlomom, ktorý tu prebieha v línii toku Hrona. Vrchný tortón i sarmat zasahuje do skúmaného územia len úzkym výbežkom južne od riešeného územia. Panón vystupuje v záujmovom území západne od zlomu. Reprezentovaný je vápnito-ílovitým vývojom s vrstvami pieskov a pieskocov, v ktorých nadloží sú vyvinuté vápnité íly. Najvyššiu časť panónu tvorí uhoľná séria, s vyvinutým komplexom zelených, zelenosivých až sivých piesčitých ílov a pieskov.

Kvartér je v širšom záujmovom území z genetického hľadiska zastúpený fluviálnymi a eolickými sedimentami, ktoré tvoria riečne náplavy Hrona. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú vo forme riečnych terasových stupňov Hrona na Hronskej tabuli. Fluviálne sedimenty ďalej tvoria dnovú výplň úvalín tokov na Hronskej pahorkatine, kde terasy nie sú vyvinuté.

Riečne terasové stupne sú pomerne málo výrazné – sú zakryté eolickými sedimentmi. Litologicky sú reprezentované štrkopiesčitým materiálom s polohami pieskov. Piesky vystupujú jednak vo forme šošoviek, ako aj na styku s pokryvnými eolickými sedimentmi. Podstatne rozšírenejšie sú aluviálne náplavy Hrona, jeho bočných prítokov, pokrývajúce údolnú nivu.

Najväčšie zastúpenie na stavbe fluviálnych sedimentov riečnej nivy má korytová fácia. Tvoria ju stredno až hrubozrnné, miestami aj drobnejšie piesčité štrky s lokálnym výskytom hrubých až balvanitých valúnov. Petrografické zloženie sedimentov korytovej fácie je rôznorodé – zastúpené sú kremeň, kremence, vulkanické horniny s kryštalickými bridlicami. Sedimenty korytovej fácie tvoria bezprostredné nadložie neogénnych sedimentov. Nad nimi sa nachádzajú nesúvislé polohy hrubozrnných až jemnozrnných pieskov fácie prikorytových plytčín. Často obsahujú valúny štrkov. V ich nadloží a miestami už na sedimentoch korytovej fácie ležia sedimenty nivnej fácie. Tvorené sú pieskami, hlinami rôzne piesčitými a ílovitými, prachovitými ílmi a ílmi. Sedimenty nivnej fácie tvoria najvrchnejšiu, pokryvnú vrstvu aluviálnej nivy Hrona. Sedimenty fácie mŕtvych ramien sú tvorené prevažne pelitickým, ílovitým materiálom s prímiesou jemnozrnných až prachovitých pieskov. Mocnosť fluviálnych sedimentov v okolí obce je pomerne nepravidelná a pohybuje sa v rozpätí od 2 do 10 metrov.

Eolické sedimenty pokrývajú väčšinou riečne terasy Hrona a súvisle pokračujú ako pokryvná vrstva priľahlých svahov Hronskej pahorkatiny. Litologicky sú tvorené hlavne sprašami, miestami majú charakter až sprašových hĺn. Sú masívne, homogénne a makropórovité. Nevytvárajú samostatné polohy, ale tvoria sprašové komplexy.

Z inžiniersko-geologického hľadiska spadá územie do regiónu tektonických depresií, subregiónu s neogénnym podkladom. Z hľadiska rajonizácie záujmového územia spadá do rajóna kvartérnych sedimentov, rajóna údolných riečnych náplavov. Na západnej strane

Hronskej nivy sa na Hronskej tabuli vyčleňuje rajón sprašových sedimentov na riečnych terasách.

Neogénne podložie sa nachádza v hĺbke 6 – 7 m pod terénom. Na pravej strane Hrona tvoria najvrchnejšie horizonty prevažne prachovité až hlinité piesky, ktoré prechádzajú do piesčitých až prachovitých hlín prevažne tuhej konzistencie. V niektorých miestach piesky chýbajú a pod povrchovou vrstvou piesčitých hlín mocnosti 0,6 – 0,8 m sa nachádzajú ílovito–piesčité hliny prevažne mäkkej konzistencie. Na ľavom brehu Hrona vystupujú pod vrstvou piesčitých hlín pevnej konzistencie mocnosti 0,8 m prachovité a ílovité hliny prevažne tuhej konzistencie. Celková mocnosť pokryvných súdržných zemín je 3 m.

2. Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia patrí obec do teplej klimatickej oblasti do okrsku T1 – teplého, veľmi suchého, s miernou zimou. Len výbežok na Ipeľskej pahorkatine spadá do okrsku T2 - teplého, suchého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. Okrsky T1 a T2 sa líšia indexom zavlaženia, pričom okrsk T1 sa vyznačuje vyšším vlhovým deficitom.

Priemerné mesačné teploty v °C za obdobie 1961 – 2010 - stanica Podhájska

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,9	-1,7	0,6	4,9	10,8	15,7	18,7	20,4	19,8	15,4	10,0	4,6	-0,2

Zdroj: SHMÚ

Priemerné mesačné zrážky v mm za obdobie 1961 – 2010 – stanica Podhájska

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
556	33,7	30,5	31,6	38,9	66,9	61,1	54,6	55,2	49,2	38,9	49,7	45,0

Zdroj: SHMÚ

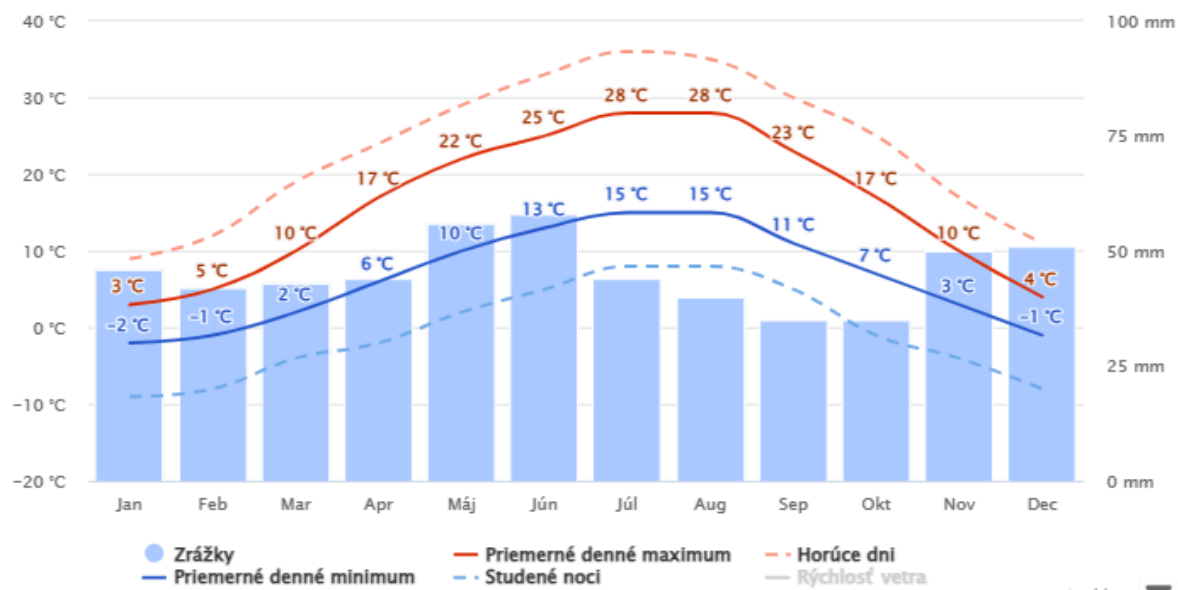
Oblasť sa vyznačuje veľmi dlhým, teplým suchým letom a krátkym teplým prechodným obdobím. Ročné sumy teplôt sú 9,9 °C, priemerné januárové teploty dosahujú -1,7 °C, priemerné júlové teploty dosahujú 20,4 °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je tu 556 mm, s maximom v máji a v letných mesiacoch. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Hodnota potenciálneho výparu je 752 mm s maximom v mesiacoch máj - júl. Klimatický ukazovateľ zavlaženia je záporný, oblasť je vlhovo deficitná. Zrážky vo forme snehu sa vyskytujú od konca novembra do marca.

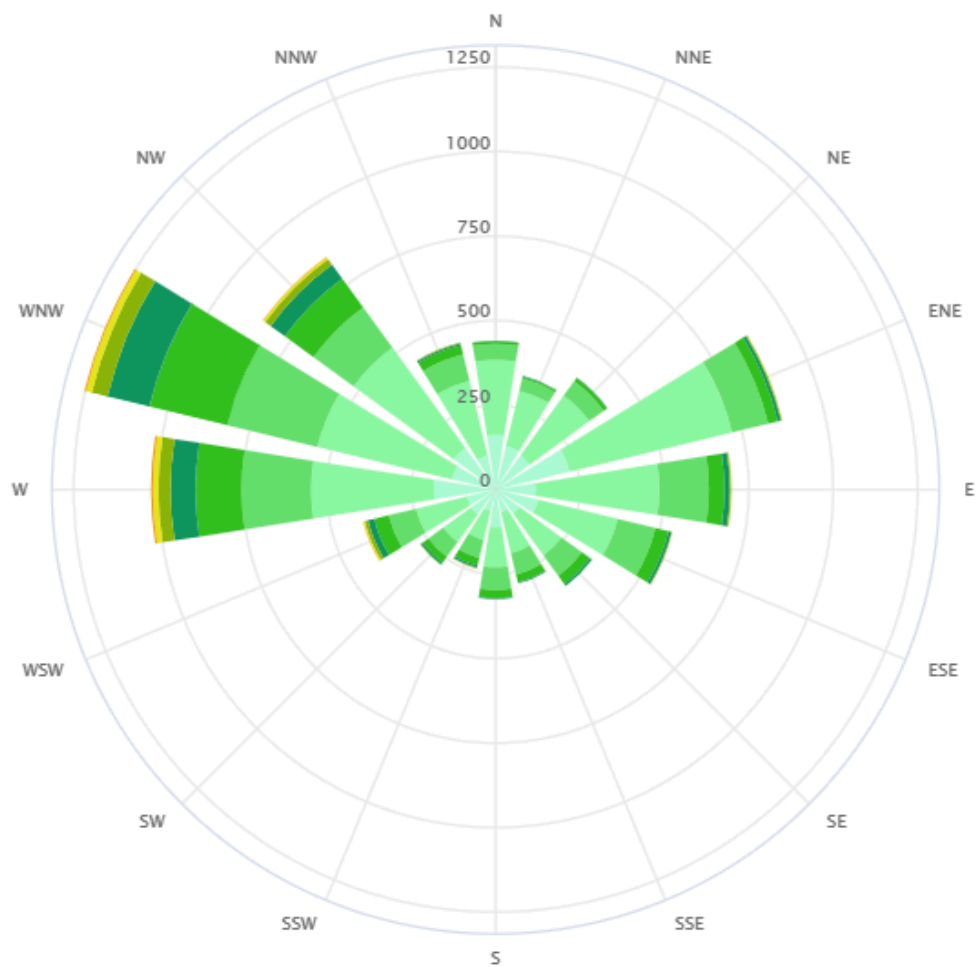
Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri. Ročný priemer slnečného svitu je 2 147 hodín, bez slnečného svitu je územie iba 75 dní do roka.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Obec leží v dobre ventilovanom území. Z hľadiska smeru prúdenia prevláda severozápadný a západný smer. Relatívne časté sú aj východné smery vetra.

Priemerné teploty a úhrn zrážok

Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Nové Zámky ani riešené územie medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v 90. rokoch k poklesu v dôsledku ukončenia výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a plynofikáciou energetických stacionárnych zdrojov. Vďaka plynofikácii obce je tu len nízke znečistenie z lokálnych kúrenísk. V obci Bíňa nie sú evidované stredné ani veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Nové Zámky podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	23,258	34,509	130,547	237,363	167,875
2018	25,513	34,471	120,498	200,148	164,909
2019	14,568	30,953	115,716	191,430	182,925
2020	15569	34,953	121,613	193,140	171,546
2021	17287	20,019	108,842	175,370	165,175

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Hron (id, 4-23-01, 02, 04, 05-1). Pre Hron a miestne vodné toky je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa na tokoch prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy.

Katastrálnym územím preteká rieka Hron v dĺžke 6 - 7 km, v severojužnom smere. Katastrálne územia obce sa rozprestiera po oboch brehoch Hrona, prevažná časť je však na pravobrežnej strane. V severnej časti riešeného územia sa zachovali jeho pôvodné meandre Katastrálnym územím pretekajú viaceré ďalšie vodné toky – Ketský potok (predtým Kvetnianka), Blatniansky potok, ktoré sú pravostrannými prítokmi Hrona. Na Ketskom potoku je v riešenom území vodná nádrž – v rkm 2,08. Vodná nádrž bola vybudovaná v 60. rokoch 20. stor. za účelom akumulácie vody pre zavlažovanie pozemkov, s funkciou čiastočnej transformácie povodňovej vlny v rámci jej retenčného priestoru, vyrovňovanie prietokov Ketského potoka pod nádržou a extenzívny chov a športový lov nížinných druhov rýb. Doliny pravostranných prítokov sú zahĺbené v Hronskej tabuli a sledujú priebehy tektonických línii. Z ľavej strany sa do Hrona v riešenom území vlieva umelovybudovaný odľahčovací kanál Pereca – Dolnoperecký kanál. Vodnosť uvedených

malých vodných tokov je nízka a výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach.

Rieka Hron preteká na svojom dolnom toku intenzívne poľnohospodársky využívaným územím s vybudovanými závlahami a odvodňovacími kanálmi. K distribúcii povrchových vôd bol vybudovaný kanál Perec, vedený od hate Veľké Kozmálovce s vyústením do Hrona v profile Kamenín, spolu so sieťou ďalších odvodňovacích kanálov na distribúciu závlahovej vody. Hron má na dolnom toku charakter nížinného toku, meandrujúceho a vytvárajúceho mŕtve ramená.

Hron patrí k veľkým slovenským riekam. Je tokom II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,6 km². V Čate má plochu povodia 4772,2 km². Špecifický odtok z územia je 13 l.s⁻¹km⁻². Najvyššie prietoky má Hron začiatkom apríla, vyššie prietoky má aj v mesiacoch marec a jún, najnižšie prietoky sú v mesiacoch august a september. Priemerný dlhodobý prietok Hrona v Čate je 54,2 m³/s.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia Hron, Perec, Ketský potok do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí riešené územie do troch hydrogeologických rajónov:

- QN 059 Kvartér hronských terás v Podunajskej nížine (západná časť)
- Q 060 Kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine (centrálna časť)
- N 061 Neogén strednej a J časti Ipeľskej pahorkatiny (východný výbežok)

Hydrogeologické pomery územia podmieňuje litologické zloženie a geologická stavba, mechanicko-fyzikálne vlastnosti hornín a zrážková činnosť. Kvartér hronských terás v Podunajskej nížine predstavuje plošne rozsiahle územie s dopĺňaním zásob zo zrážok. Zvyšky kvartérnych terás Hrona sú zakryté sprašami a rôznymi hlinami s mocnosťou 4 – 15 m. Štrkopiesková akumulácia terás má značne premenlivú mocnosť a zvodnenie. Najväčšiu hrúbku majú štrky a piesky vekom zodpovedajúce nízkej terase severne od Kalnej nad Hronom: 15 – 26 m. V tejto oblasti dochádza k trvalej infiltrácii povrchovej vody z Hrona cez nivu do starších sedimentov. Akumulácie terás sú mocné spravidla 2 až 8 m a predstavujú ich piesčité štrky dosť často zahlinené. Podobne sú premenlivé aj výdatnosti od niekoľko desiatín l/s až do 6 l/s.

Kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine predstavuje samostatnú štruktúru so zvláštnym režimom, pre ktorý je charakteristický silný vplyv Hrona. Hrúbka riečnych náplavov štrkov a pieskov je 4 – 10 metrov. Zásoby vôd sú dopĺňované zo zrážok a najmä z povrchových vôd Hrona.

Podzemné vody tejto oblasti sa zaraďujú do výrazného až nevýrazného vápenato-horečnato-hydrogénuhličitanového typu, ktorý pomerne často prechádza do prechodného

vápenato-sírano-hydrogénuhličitanového typu. Mineralizácia tu dosahuje stredne vysoké až vysoké hodnoty (maximálna hodnota 15 059 mg/l).

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Širšie územie sa zaraďuje do štruktúry geotermálnej energie Dubnícka depresia.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v rieke Hron je monitorovaná na stanici Kamenica (rkm 1,7). Kvalita vody vo vodnej nádrži na Ketskom potoku je na úrovni úžitkovej vody pre poľnohospodárske a komunálne účely a je nevhodná na kúpanie. V drobných vodných tokoch kvalita vody nie je monitorovaná. Zdrojom znečistenia je najmä poľnohospodársky komplex – vyplavovaním zložiek z pesticídov, priemyselných a organických hnojív. K znečisteniu prispievajú aj odpadové splaškové vody z domácností, nakoľko v obci nie je vybudovaná kanalizácia. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa zaraďujú do 3. triedy kvality (37%), 4. triedy kvality (62%), zvyšok do 5. triedy kvality (podľa www.beiss.sk). V lokalite Biňa sú podľa údajov SHMÚ prekročené hodnoty amónnych iónov je 0,66 mg/l (limitná hodnota je 0,05 mg/l), hodnoty mangánu 3,540 mg/l (limitná hodnota je 0,05 mg/l), železa dvojmocného 21,7 mg/l (limitná hodnota je 0,2 mg/l), celkového obsahu železa 22,3 mg/l (limitná hodnota je 0,20 mg/l), chloridov 101,0 mg/l (limitná hodnota je 100,0 mg/l), síranov 268,00 mg/l (limitná hodnota je 250,00 mg/l), ako aj arzenu 16,0 mcg/l (limitná hodnota je 10,0 mcg/l). Pretrváva zvýšený obsah dusičnanov, amónnych iónov, chloridov a síranov, čo je dôsledkom poľnohospodárskej činnosti v údolnej nive Hrona a nedoriešeným odkanalizovaním.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Poľnohospodárska pôda má dominantný podiel na celkovej výmere katastrálneho územia (až 87,6%). Predpokladajú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté viaceré typy pôd. Na nive Hrona sa vyvinuli čiernice (lužné pôdy) a fluvizeme (nivné pôdy), miestami aj zasolené pôdy. Na Hronskej tabuli sú černozy a na Ipelskej pahorkatine prevažne hnedozeme, v menšej miere aj černozy. Čiernice a fluvizeme vznikali v podmienkach trvalého zvýšenia vlahy v profile. Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké
- 07 – fluvizeme typické, ťažké

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 14 – fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké
- 15 – fluvizeme (typ) stredne ťažké s ľahkým podorničím, v teplých klimat. regiónoch vysychavé
- 23 – čiernice typické, ťažké
- 27 – čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 31 – čiernice v komplexoch so slancami (zasolené pôdy tvoria len 20 - 30 % plochy v podobe malých roztrúsených areálov). (stredne ťažké) ťažké až veľmi ťažké
- 38 – regozeme a černoze erodované v komplexoch na sprašiach, s erodovaným humusovým horizontom v dôsledku orby, stredne ťažké
- 39 – černoze typické a černoze hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
- 44 – hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké
- 50 – hnedozeme pseudogletové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom) na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké
- 51 – hnedozeme pseudoglejové, miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké
- 96 – solončaky a slance

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Bína podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódmi BPEJ 0023003, 0039002. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 2. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy na pahorkatine, využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi, budovanými nespevnenými kvartérnymi sedimentmi a málo odolnými neogénnymi horninami v podloží, ako aj zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a bočným splachom. Pôsobenie veternej erózie je pomerne nevýrazné, keďže v území prevládajú stredne ťažké až ťažké pôdy. Prejavuje sa hlavne v mimovegetačnom období.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- mäkké lužné lesy v zaplavovanej nive Hrona (*Sx - Salicion albae, Salicion triandrae p.p.*) sú reprezentované spoločenstvami drevín a rastlín ako topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), vŕba biela (*Salix alba*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), chrastica trstovitá (*Phalaroides arundinacea*), ostrica ostrá (*Carex acutiformis*).
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy – *U - Ulmenion Oberd.*). Nachádzali sa na nive ostatných vodných tokov a vo vyšších polohách nivy Hrona. Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny s bohatým a druhovo pestrým bylinným porastom brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone Ranunculoides*). Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý.
- nížinné hygrofilné dubovo-hrabové lesy (*Cr – Querco-Carpinetum, syn. Fraxino pannonicum-Carpinetum*) – vyskytovali sa na úpätí Ipeľskej pahorkatiny a charakterizujú ich porasty drevín a bylín dub letný (*Quercus robur*), dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka podivuhodná (*Viola mirabilis*)
- dubové lesy s javorom tatárskym a dubom plstnatým (*Qt - Aceri tatarici-Quercion pubescentis-roboris*) – nachádzali sa na pahorkatine so zastúpením drevín a bylín dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub virgínsky (*Quercus virgiliana*), javor tatársky (*Acer tataricum*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), sápa hľuznatá (*Phlomis tuberosa*), jasenec biely (*Dictamnus albus*), kosatec dvojfarebný (*Iris variegata*), lipnica hájna (*Poa nemoralis*)
- peripanónske dubovo-hrabové lesy (*Cl - polygonato latifoliae-Carpinetum, syn. Primulo veris-Carpinetum*) – nachádzali sa v nižších polohách Hronskej tabule a charakterizujú ich dreviny a byliny: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*)
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka vytvárala ostrovčeky vo vyšších polohách na pahorkatine. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Lesné porasty zostali zachované len v podobe lužných lesíkov pri Hrone a na jeho nive v lokalite Boroštianske. Druhovú zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické prítomnosťou porastov topoľa, v menšej miere agátu. Lesné pozemky majú výmeru 116 ha. Ide výlučne o hospodárske lesy. Náležia do LHC Štúrovo.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia líniového charakteru je rozptýlená pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Druhovú zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Líniový doprovod vodných tokov dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrbí (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanooides*), čremcha (*Padus avium*), topole (*Populus sp.*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šípová (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*). Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci poľnohospodárskej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Orná pôda

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (87%), ako aj na celkovej výmere riešeného územia. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 1699 ha, t.j. 72,3 % z celkovej výmery riešeného územia.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na plochách dopĺňajúcich nelesnú drevinovú vegetáciu a vinice. Trvalé trávne porasty podľa druhu pozemku v KN majú zanedbateľnú výmeru 176 ha, t.j. 7,5 % z celkovej výmery riešeného územia.

Trvalé kultúry

Vo východnom výbežku riešeného územia sa nachádzajú tradičné vinice na malých honoch. Vinice podľa stavu KN sú na výmere 37 ha, t.j. 1,6 % z celkovej výmery riešeného územia.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 40 ha. Najväčšie plochy verejnej zelene sa nachádzajú v centre obce, v priestore medzi obecným úradom a kultúrno-historickými pamiatkami. Ide prevažne o kosené trávniky so živými plotmi a zastúpením vzrastlej zelene. Plochy verejnej zelene s drevinovou výsadbou sú v rozšíreniach ulíc, najmä v staršej zástavbe. Dominantné zastúpenie tu majú ihličnaté dreviny (smrek, tuja, borovica), vyskytujú sa aj javor, pagaštan, lipa, orech kráľovský, ginko.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v ha (ÚHDP) za katastrálne územie Bína

Druh pozemku	výmera v ha
orná pôda	1699
chmeľnice	0
vinice	37
záhrady	40
ovocné sady	0
trvalé trávne porasty	176
lesné pozemky	116
vodné plochy	130
zastavané plochy a nádvorcia	131
ostatné plochy	22

Zdroj: GKÚ Bratislava kataster.skgeodesy.sk (2023)

Živočíšstvo

V zmysle zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) leží riešené územie podľa terestrického biocyklu v provincii stepí, v panónskom úseku. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, stredoslovenskej časti, v blízkosti rozhrania so západoslovenskou časťou.

V riešenom území sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia – charakteristickým druhom cicavcov polí a lúk je zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný, z avifauny bažant obyčajný, bocian biely, jastrab, sokol
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bielolíca a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný, myš domová, potkan hnedý, jež bledý
- biotop vodných tokov – je hniezdiskom a útočiskom niektorých druhov ichtyofauny a vtáctva (najčastejšie sa tu vyskytujú kačica divá a volavka popolavá)

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Krajinnú štruktúru dolného Pohronia tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinatým reliéfom a minimálnym zastúpením atraktívnych krajinnno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria polia, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov. V krajinskej štruktúre Hronskej pahorkatiny a nivy prevažujú horizontálne prvky (polia, líniové stavby dopravy a elektrických sietí). Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou a vinohradníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce je poľnohospodárska pôda v podobe veľkoblokových honov – lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Napriek tomu sa v území nachádza niekoľko významných prírodných prvkov, cenných aj z hľadiska estetického vnímania a identity krajiny. Atraktívne a pre nízinnú krajinu typické prírodné a poloprírodné prvky krajiny predstavuje tok Hrona a jeho pobrežná zóna s lužnými lesmi, mŕtvymi ramenami a mokradnou vegetáciou. Tieto prvky majú rôzne priestorové a vizuálne prejavy – plošnými prvkami sú kompaktné plochy lesov a vodné plochy, zväčša reprezentujúce biocentrá. Prevažne líniový priestorový prejav majú prvky viazané na vodné toky a ich brehovú porasty, ktoré reprezentujú biokoridory rôznej hierarchickej úrovne. Pozitívnymi prvkami scenéria krajiny sú tiež prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodné toky a poľné cesty. Súčasťou krajinného obrazu územia a jeho pozitívnym prvkom sú tradičné maloplošné vinohrady vo východnej časti riešeného územia.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinskej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba).

Za rušivé prvky scenéria krajiny možno považovať len poľnohospodárske areály so schátranými objektmi na okrajoch obce a do istej miery aj línie dopravnej a technickej vybavenosti (najmä nadzemné elektrické vedenia VVN).

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Oblasť Podunajskej pahorkatiny a osobitne sídelného pásu dolného Pohronia patrí k najviac zmeneným územiám s výraznou prevahou orných pôd. Väčšinu pôvodných ekosystémov nahradila orná pôda.

Riešené územie sa v rámci okresu Nové Zámky vyznačuje priemernou ekologickou stabilitou. Väčšinu riešeného územia tvorí priestor ekologicky nestabilný (77,9%), 11,7% pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný a 10,4% na priestor ekologicky stabilný. Koeficient ekologickej stability v k.ú. Bíňa je 1,49. Mimoriadne nízkou ekologickou stabilitou sa vyznačuje hlavne západná časť riešeného územia na Hronskej pahorkatine, ktorá je úplne odlesnená a absentuje tu aj líniová zeleň.

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- vodné toky – predovšetkým ide o tok rieky Hron s brehovou vegetáciou a sprievodnou zeleňou, ktorý spolu s porastmi lužného lesa plní funkcie piliera ekologickej stability územia, ďalej sú to vodné toky Ketský potok, Blatniansky potok, Dolnoperecký kanál
- porasty lužného lesa – zvyšky lužných lesov pozdĺž Hrona, zachované už len v torzách
- mŕtve ramená – fragmenty bývalého koryta Hrona pred reguláciou toku, po oboch brehoch dnešného koryta Hrona. Viaceré sú súčasťou SKUEV0820 Dolný tok Hrona
- plochy nelesnej drevinovej vegetácie – ako ekologicky významné segmenty sú označené niektoré plochy a línie nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž vodných tokov, poľných ciest a medzí
- plochy verejnej zelene v zastavanom území obce

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa koncentrujú záujmy ochrany prírody. Tok rieky Hron s príľahlými lužnými lesmi je zaradený do sústavy chránených území NATURA 2000 ako územie európskeho významu SKUEV0820 Dolný tok Hrona. Na ľavom brehu Hrona je vyhlásená prírodná pamiatka (PP) Bíňanský sprašový profil. Bíňanský rybník (na Ketskom potoku / Kvetnianke) je vyhlásená prírodná rezervácia (PR).

SKUEV0820 Dolný tok Hrona - územie o rozlohe 587,324 ha situované v k. ú. Bíňa, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána. Správcom územia je Správa CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek

- 6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 3260 Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*
- 3270 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidentition p.p.*

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: boleň dravý (*Aspius aspius*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), mihuľa (*Eudontomyzon spp.*), hrúz Vladykov (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetzer*), vydra riečna (*Lutra lutra*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*).

PP Bíňanský sprašový profil (EČ 11) o výmere 0,36 ha bola vyhlásená v roku 1984 Nariadením ONV v Nových Zámkoch a uznaním XIII. plenárneho zasadania č. 1/840131 z 31. 1. 1984 - účinnosť od 15. 2. 1984, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10. 5. 2004 - účinnosť od 1. 7. 2004. Predmetom ochrany je 5 – 10 m vysoký sprašový profil na brehu Hrona. Ide o vzácny jav v rámci povodia tejto rieky významný z vedecko-výskumného, náučného a kultúrno-výchovného aspektu. PP patrí pod správu ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy.

PR Bíňanský rybník (EČ 1077) o výmere 35,13 ha bola ako NPR vyhlásená v roku 2000 Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Nitre č. 2/2000 z 15. 3. 2000, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10. 5. 2004 - účinnosť od 1. 7. 2004. Predmetom ochrany je biotop vodného vtáctva, ktorý je významnou lokalitou na paneurópskej migračnej trase vtákov. PR patrí pod správu ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy. PR zasahuje aj do k.ú. Keť.

Ďalej sú tu evidované 4 mokrade regionálneho významu a 2 mokrade lokálneho významu (posledne menované):

- Hron, koryto – medzi Kamenínom a Nánou (výmera 85 000 m²)
- Opátske rameno Hrona - Bíňa (výmera 65 000 m²)
- Ľavobrežné mŕtve rameno Hrona - Bíňa (výmera 15 000 m²)
- Bíňa – mŕtve rameno Hrona (výmera 5 000 m²)
- Blatný potok (výmera 500 000 m²)
- Vodná nádrž pri Bíni (výmera 200 000 m²)

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štruktúrnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V

nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Nové Zámky. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja. V roku 2019 bol vypracovaný nový RÚSES okresu Nové Zámky, ktorý bol schválený OÚ Nové Zámky dňa 27. 10. 2022.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky sa v riešenom území nachádzajú tri biocentra regionálneho významu:

- **RBc9 Dolný tok Hrona** – biocentrum regionálneho významu má výmeru 598 ha a tvorí ho úsek rieky Hron v okrese Nové Zámky, mŕtve ramená, sprievodné lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nízkej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou, na ktoré sú viazané mnohé vzácne, ohrozené a chránené druhy fauny a flóry. Stav biocentra je čiastočne vyhovujúci. Súčasťou biocentra je genofondová lokalita Dolný tok Hrona.

Ohrozenie biocentra predstavuje intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve), negatívne zásahy do vodného toku, výstavba MVE a iných prekážok v toku, vytváranie nelegálnych skládok odpadu, urbanizácia brehov, ťažba štrku, pytlactvo, výrub brehových a sprievodných porastov, vyrušovanie.

Navrhujú sa nasledovné ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť urbanizácií územia brehov, výstavbe MVE a iných priečných prekážok v toku,
 - zabrániť regulácie toku,
 - zabrániť likvidácií štrkových lavíc,
 - obnoviť dynamiku riečnych ramien ich znovu napojením na tok Hrona,
 - zabrániť znečisťovaniu územia,
 - eliminovať invázne druhy,
 - obnoviť drevinové zloženie lužných lesov
 - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy.
- **RBc23 Bíňanský rybník** – biocentrum regionálneho významu má výmeru 31 ha a tvorí ho umelá vodná nádrž z dobre vyvinutou litorálnou zónou, ktorá je významným hniezdiskom a migračnou lokalitou avifauny. Stav biocentra je čiastočne vyhovujúci. Súčasťou biocentra je genofondová lokalita Bíňanský rybník.

Ohrozenie biocentra predstavuje intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (zazemňovanie depresie, splach živín a stým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve), prirodzená sukcesia spôsobujúca nežiadúce zarastanie mokradí, pytliactvo, vyrušovanie, vytváranie nelegálnych skládok odpadu, prirodzené či antropogénne zníženie hladiny podzemnej vody.

Navrhujú sa nasledovné ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- optimalizovať vodný režim územia vzhľadom na predmet ochrany,
 - zabrániť urbanizácií územia a blízkeho okolia,
 - zabrániť znečisťovaniu územia,
 - zabrániť vyrušovania počas obdobia hniezdenia.
- **RBc24 Boroštianske** – biocentrum regionálneho významu má výmeru 59 ha a tvorí ho zachovalejšia ukážka tvrdých lužných lesov. Stav biocentra je čiastočne vyhovujúci. Súčasťou biocentra je genofondová lokalita Boroštianske.

Ohrozenie biocentra predstavuje intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (zazemňovanie depresie, splach živín a stým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve), prirodzená sukcesia spôsobujúca nežiadúce zarastanie mokradí, pytliactvo, vyrušovanie, vytváranie nelegálnych skládok odpadu, prirodzené či antropogénne zníženie hladiny podzemnej vody.

Navrhujú sa nasledovné ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- optimalizovať vodný režim územia vzhľadom na predmet ochrany,
- zabrániť urbanizácií územia a blízkeho okolia,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- zabrániť vyrušovania počas obdobia hniezdenia.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrum miestneho významu:

- **MBc Kýpeľ** – biocentrum tvorí zvyšok bývalého mŕtveho ramena Hrona, ktoré bolo úplne zazemnené a v súčasnosti ho tvorí najmä orná pôda so zvyškami lesných remízok. Na ploche biocentra sa odporúča zmena kultúry z ornej pôdy na trvalé trávne porasty so zvýšením zastúpenia drevinovej vegetácie.

Ďalej sa na hranici riešeného územia navrhuje ako biocentrum miestneho významu vodná nádrž Bruty.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky riešeným územím prechádza biokoridor nadregionálneho významu:

- **NRBk2 Hron** - hydricko – terestrický biokoridor nadregionálneho významu zahŕňa časť rieky Hron v okrese Nové Zámky. Preteká Podunajskou pahorkatinou (Hronská niva), kde sa za Štúrovom vlieva do rieky Dunaj. V koridore sa vyskytujú mnohé vzácne a ohrozené druhy akvatických (najmä typická nízinná ichtyofauna) a semiakvatických organizmov v širokej škále biotopov ako napr. Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Dubovo-brestovo-jaseňové nízinné lužné lesy (Ls1.2 – 91F0), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nízinných riek (Br7), Nízinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (Vo4 – 3260), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 – 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430). Stav biokoridoru je čiastočne vyhovujúci. Súčasťou biocentra je genofondová lokalita Dolný tok Hrona.

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry biokoridoru predstavujú výstavba MVE, výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.), výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná), likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň, intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny, rozorávanie lúk, veľkoplošné oplatenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov, regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.), likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE, likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov, šírenie invázných druhov, znečisťovanie brehov skládkami odpadov, zarybňovanie nepôvodnými druhmi, znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie z poľnohospodárskej výroby, dopravy), intenzívne rybárske obhospodarovanie, urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Navrhujú sa nasledovné ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,

- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečnych prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku,
- všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biokoridory miestneho významu:

- **MBk Blatná dolina** – osou terestricko-hydrického biokoridoru je občasný tok Blatnianskeho potoka. Biokoridor je v súčasnosti funkčný. Stresovým faktorom je však križovanie cesty I. triedy a železnice.
- **MBk Ketský potok** – biokoridor prepája dve biocentrá regionálneho významu - RBc9 Dolný tok Hrona a RBc23 Bíňanský rybník. Stresovým faktorom je križovanie cesty I. triedy a železnice.
- **MBk Dolnoperecký kanál** – hydricko-terestrický biokoridor predstavuje Dolnoperecký kanál. Potrebne je posilnenie sprievodnej vegetácie.
- **MBk Hron – Boroštianske** – terestrický biokoridor bude prepájať biocentrá RBc9 Dolný tok Hrona a RBc24 Boroštianske. Biokoridor v súčasnosti nie je funkčný – treba ho dobudovať na ornej pôde - výsadbou líniovej zelene s nárazníkovými pásmi trvalého trávneho porastu.
- **MBk Vnútorne šípy** – terestrický biokoridor bude zabezpečovať prepojenie s MBc Kýpeľ. Biokoridor v súčasnosti nie je funkčný – treba ho vybudovať na ornej pôde - výsadbou líniovej zelene s nárazníkovými pásmi trvalého trávneho porastu.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 20 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu.

V RÚSES okrese Nové Zámky riešeným územím sú v riešenom území definované nasledovné genofondové lokality:

- **GL12 Dolný tok Hrona** - rieka Hron, lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, opustený kameňolom v andezitoch a spráše. Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vrbovo-topoľové nížinné lužné

lesy (Ls1.1 – 91E0*), Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (Ls1.2 – 91F0), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri p.p. a Bidention p.p.* (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (Vo4 – 3260), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 – 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do aplpínskeho stupňa (6430), časť Kamenický sprašový profil - Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 – 6250*), Xerothermné kroviny (Kr6 – 40A0*), Teplomilné lemy (Tr6). Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Scirpus radicans*, časť Kamenický sprašový profil - *Adonis vernalis*, *Androsace maxima*, *Convolvulus cantabrica*. Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Bombina bombina*, *Eudontomyzon mariae*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Aspius aspius*, *Gymnocephalus baloni*, *Gobio albipinnatus*, *Zingel streber*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Rutilus pigus*, *Sabanejewia aurata*, *Lutra lutra*

- **GL37 Bíňanský rybník** - umelá vodná nádrž z dobre vyvinutou litorálnou zónou s výskytom druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Circus aeruginosus*, *Aythya fuligula*, *Podiceps cristatus*, *Acrocephalus palustris*, *Emberiza schoeniclus*, *Acrocephalus scirpaceus*, *Tachybaptus ruficollis*, *Acrocephalus schoenobaenus*, *Luscinia megarhynchos*, *Ardea cinerea*, *Ixobrychus minutus*
- **GL40 Boroštianske** - fragment zmenených lužných lesov s výskytom biotopov európskeho a národného významu: Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (Ls1.2 – 91F0)
- **GL42 Valy hradiska Bíňa** - zemné valy bývalého hradiska Bíňa. Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 – 6250*). Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Agropyron pectinatum*, *Allium rotundum*, *Bromus arvensis*, *Leopoldia tenuiflora*, *Nigella arvensis*, *Stipa capillata*, *Taraxacum serotinum*, *Tithymalus glareolus subsp. pannonicus*.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- tradičné vinohrady (na svahoch Ipeľskej pahorkatiny)

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdných celkov a pod.)
- ostatné drobné vodné toky so sprievodnou vegetáciou
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia až do 30. rokov 20. storočia miestna populácia kontinuálne intenzívne rástla, pričom sa za uvedené obdobie takmer zdvojnásobila. Už v roku 1930 bolo dosiahnuté historické maximum na úrovni 2011 obyvateľov. Po výraznejšom poklese počas obdobia II. svetovej vojny počet obyvateľov opäť rástol, druhé maximum z roku 1961 však neprekonal maximum pred 30 rokmi. Odvtedy počet obyvateľov klesá, najskôr len mierne, v 70. a 80. rokoch však pokles nabral výraznú dynamiku. Tento vývoj bol dôsledkom uplatňovania koncepcie strediskovej sústavy osídlenia a sťahovania obyvateľom do miest (urbanizáciou), za podpory masívnej bytovej výstavby. Od roku 1991 sa miestna populácia stabilizovala na úrovni nad 1400 obyvateľmi. K 31. 12. 2022 mala obec Bíňa 1410 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	1039
1880	1272
1890	1315
1900	1432
1910	1557
1921	1746
1930	2011
1940	1756
1948	1748
1961	1933
1970	1860
1980	1735
1991	1454
2001	1438
2011	1464
2021	1433

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Migračná bilancia obce bola v sledovanom 10-ročnom období rokov 2013 – 2022 vyrovnaná – 223 obyvateľov sa prisťahovalo a 213 obyvateľov sa odsťahovalo. Obec by

mohla v budúcnosti profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Základným predpokladom uplatnenia tohto trendu je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. Z hľadiska prirodzeného pohybu však v sledovanom období došlo k značnému prirodzenému úbytku (v pomere 105 narodených : 198 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 69,5. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie.

V budúcnosti do roku 2040 sa prognózuje stabilizácia až mierny rast počtu obyvateľov k úrovni okolo 1500 – 1600 obyvateľov. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1464	1433
z toho muži	701	691
z toho ženy	763	742
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	229	187
Počet obyvateľov v produktívnom veku	1001	977
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	234	269

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2013	11	20	5	17	1465
2014	9	19	22	9	1468
2015	11	23	23	32	1447
2016	9	27	25	22	1432
2017	15	18	37	15	1451
2018	7	16	29	29	1442
2019	7	15	28	26	1436
2020	17	23	23	27	1426
2021	12	17	9	14	1423
2022	7	20	22	22	1410
Spolu	105	198	223	213	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je národnostne zmiešané, s prevahou obyvateľov maďarskej národnosti. K maďarskej národnosti sa v roku 2021 hlásilo 74,2% obyvateľov, k slovenskej národnosti 15,1%. Podľa Atlasu rómskych komunít z roku 2019 bol podiel etnických Rómov 10%, pričom k rómskej národnosti sa v roku 2021 hlásilo len 5 obyvateľov.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
	216	1064	7	146

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 71,6% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty - bez vyznania bolo len 13,8% obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	1026	60	198	149

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 39,4%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore.

V obci je vytvorený len minimálny počet pracovných príležitostí najmä v poľnohospodárskej výrobe. Z obce Bína odchádza za prácou a štúdiom do okolitých sídiel 363 obyvateľov, do obce naopak dochádza len 14 osôb. Cieľovými miestami dochádzky za prácou sú najmä mestá Levice, Štúrovo, Ostrihom. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované pri ceste I/76, najmä v strede obce, ale aj po celej jej dĺžke. Nekomerčnú občiansku vybavenosť predstavuje obecný úrad s kultúrnym domom a poštou, kostol, materská škola. Materskú školu s vyučovacím jazykom maďarským navštevuje v posledných rokoch 30 detí. Základná škola bola zrušená v roku

2015 a žiaci navštevujú školy v okolitých obciach Kamenín, Čata, Štúrovo, Želiezovce, Pohronský Ruskov. V obci nie sú žiadne zariadenia zdravotníctva a sociálnych služieb. Najbližšie zdravotné stredisko je v obci Kamenín. Cintorín s domom smútku je pri železnici a má dostatočnú priestorovú rezervu pre pochovávanie. Nemá určené ochranné pásmo vo VZN obce.

Segment komerčnej občianskej vybavenosti je zastúpený supermarketom a viacerými menšími predajňami potravín a zmiešaného tovaru, ako aj prevádzkami pohostinstiev. Širšie spektrum zariadení maloobchodu a služieb je dostupné v okolitých mestách.

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje AGROAVAR – družstvo agropodnikateľov. Menší hospodársky dvor je situovaný na severnom okraji obce, väčší východne od obce za železnicou. Priemyselné podniky sa v obci nenachádzajú. Výrobno-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci.

Atraktívne krajinné prostredie v okolí Hrona sa využíva na oddychovo-rekreačné aktivity obyvateľov a neriadenú rekreáciu – stanovanie, splavovanie rieky. Nie je však vybudovaná príslušná materiálno-technická základňa pre cestovný ruch. V obci sa rozvíja poznávací cestovný ruch vo väzbe na významné historické pamiatky – kostol, rotunda. V blízkosti je tiež ľudový dom uspôsobený pre účely miestneho múzea, remeselnícky dom a múzeum, prírodné javisko - v parku pri obecnom úrade. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom, situovaný za železnicou. Využíva ho FC Bíňa.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území Bíne bolo odkryté sídlisko s kultúrami volútovou, železovskou a lengyelskou z obdobia neolitu. Z doby eneolitu pochádza sídlisko s kanelovanou keramikou, ľudu s maďarovskou kultúrou zo staršej doby bronzovej, sídlisko z doby železnej; z 2.-4. stor. rímsko barbarské sídlisko. Zo slovanského osídlenia bolo odkryté opevnené sídlisko z 9.-10. stor. a mohutný systém valov z 11.-14. stor.

Rotunda spolu s kostolom a areálom zaniknutého kláštora predstavujú jeden z najzaujímavejších a najhodnotnejších súborov románskej architektúry na Slovensku.

Územie obce Bíňa ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Bíňa sa nachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

- stredoveké hradisko, č. ÚZPF 323/1, z 10. - 12. stor., z povelkomoravského obdobia
- kláštor premonštrátov – zaniknutý, č. ÚZPF 324/1
- farský kostol Nanebovzatia Panny Márie, č. ÚZPF 325/1, neskororománsky, približne z roku 1217
- rotunda 12 apoštolov, č. ÚZPF 326/1, románska, z prelomu 12. a 13. stor

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety so stresovými faktormi – najmä kontakt so zastavaným územím obce. Plošným ohrozením funkčnosti existujúcich i potenciálnych (navrhovaných) prvkov ÚSES je intenzívna poľnohospodárska výroba.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk, ako aj v dôsledku znečistenia z priesakov nevyhovujúcich žump

do podzemnej vody a vodných tokov, nakoľko v obci nie je splašková kanalizácia. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny, najmä agát biely. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je na pahorkatine vodná erózia.

- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Bíňa nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj návrh cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Vybudovanie regionálnej cyklistickej trasy pozdĺž Hrona bude mať veľký prínos pre rozvoj cestovného ruchu.

Významný pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva bude mať vybudovanie preložky cesty I. triedy č. I/76 mimo zastavaného územia obce Bíňa – zníži sa zaťaženie obytnej zástavby hlukom a splodinami z dopravy. Uvedený návrh je zakomponovaný v hodnotenej ÚPD v súlade s nadradenou ÚPD.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynofikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 1563, čo predstavuje relatívne mierny nárast o 130 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej

populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Stanovené sú aj regulatívy pre drobnochov v obytnom území.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území vzhľadom na rovinný a mierne zvlnený reliéf nevyskytujú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Potenciálne pozitívny nepriamy vplyv na ovzdušie v obci budú mať aj ekostabilizačné opatrenia týkajúce sa sídelnej zelene.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Nové rozvojové plochy sú situované v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov. Špecifické krajinnookologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s riešením čistenia odpadových vôd.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu v minimálnom rozsahu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je len 5,9999 ha.

Vzhľadom k rozloženiu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z., nebolo možné vyhnúť sa záberom tejto pôdy, ktorá zastavané územie obklopuje zo všetkých strán, s výnimkou východnej strany, kde sa však rozkladá podmáčaná niva Hrona a vzhľadom na chránené územie tu na menej kvalitnej pôde nie je možné uvažovať so stavebnými aktivitami

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory, chránené územia a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch).

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz len minimálne pozmení nová zástavba (na južnom okraji obce), ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru súvisle urbanizovanej časti obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0820 Dolný tok Hrona a maloplošné chránené územia PP Bíňanský sprašový profil, PR Bíňanský rybník. Všetky rozvojové plochy i iné zámery sú navrhované mimo uvedených chránených území. Možno preto v zásade konštatovať nulové vplyvy na chránené územie. Za nepriame pozitívne vplyvy na chránené územia (ktoré sú v riešenom území totožné aj s prvkami ÚSES) možno považovať exaktnú reguláciu prípustných a neprípustných funkcií v jednotlivých funkčno-priestorových celkoch, ktoré pokrývajú celé katastrálne územie obce Bíňa. Plochy prvkov ÚSES a chránených území sú zaradené do funkčno-priestorového celku K1 - územie bez zástavby K1 (prírodné plochy), kde sa nepočíta so žiadnym stavebným využitím, rovnako je podrobná regulácia aj pre funkčno-priestorový celok K4 - územie bez zástavby K4 so

sekundárnym využitím aj pre extenzívne rekreačné aktivity v krajine bez budovania trvalých stavieb (s možnosťou prechádzok v atraktívnej krajinnej scenérii pri spolupôsobení historického centra obce a prírodného prostredia v okolí Hrona).

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier (vrátane prvkov RÚSES) nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- cestné ochranné pásma – ciest I. a III. triedy
- ochranné pásma železnice (dráhy)
- ochranné pásma technického vybavenia – vymedzené ochranné pásma v riešenom území majú elektrické vedenia (veľmi) vysokého napätia, elektrické stanice, vysokotlakové a strednotlakové plynovody, vodovodné a kanalizačné potrubia
- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásma lesa

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje nehnuteľné národné kultúrne pamiatky aj s ich bezprostredným okolím (stredoveké hradisko, kláštor premonštrátov – zaniknutý, farský kostol Nanebovzatia Panny Márie, rotunda 12 apoštolov). Rešpektované sú aj evidované archeologické náleziská.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov, ako aj diaľkové pohľady na dominantu obce – kostol. Za nepriamy pozitívny vplyv možno považovať aj záväzne stanovené zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, a tiež exaktnú reguláciu pre funkčno-priestorový celok Z1, ktorý predstavuje historické centrum obce.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V obytnom území sú prípustné dve nadzemné podlažia.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Bíňa nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Bíňa neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny priamy	1 1
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny nepriamy	0-1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou smerných a záväzných regulatívov podľa návrhu územného plánu obce Bíňa. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- vytvoriť nárazníkové pásy trvalých trávnych porastov (so šírkou min. 15 m) na rozhraní biokoridorov, biocentier a ornej pôdy
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich degradácii a zmene na ornú pôdu
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zabezpečiť vysokú druhovú a štrukturálnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene
- zachovať tradičné krajinárske štruktúry extenzívne obhospodarovaných viníc

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov

- obmedziť používanie chemických prostriedkov v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- chrániť poľnohospodársku pôdu prostredníctvom protierózných opatrení (udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou na medziach a popri poľných cestách)
- optimalizovať agrotechnické postupy pri obrábaní ornej pôdy, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, orba po vrstevnici
- zostavovať oševné plány v súlade s danou potrebou ochrany pôdy tak, aby sa zvýšil podiel viacročných krmovín a znížil podiel tzv. silážnych plodín na ornej pôde
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia o nové rozvojové plochy
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných území, resp. po ich obode, najmä v kontakte s obytným územím
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinnou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- vybudovať v celej obci splaškovú kanalizáciu, s čistením odpadových vôd
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene

a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

5. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do priľahlej krajiny
- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zachovať a revitalizovať plochy verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú/uličnú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- preferovať opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

6. Ekostabilizačné a protierózne opatrenia vyplývajúce z RÚSES okresu Nové Zámky (2019):

- E2 - zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívanej krajine, rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry)
- E22 - zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie - poľnohospodárske a priemyselné objekty, skládky
- P6 - realizovať agrotechnické protierózne opatrenia, v najexponovanejších lokalitách zatrávniť (na svahoch Ipeľskej pahorkatiny)

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov

tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Bína spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Bína v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepcne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú navrhované v priamej nadväznosti na zastavané územie obce, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie. Podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom v predstihu vybudovaných verejných spevnených ciest, ako aj vybudované technické vybavenie.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú lokalizované v južnej časti obce. Mimo zastavaného územia obce sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 5 so súhrnnou kapacitou 86 b.j., pričom rozvojová plocha č. 3 čiastočne zasahuje aj do zastavaného územia. V

zastavanom území obce je v rozsiahlych záhradách vymedzená rozvojová plocha č. 6. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia). Rozvojová plocha č. 3 je určená pre výstavbu bytových domov, v ostatných sa predpokladá výstavba rodinných domov.

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 98 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,9. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(441 + 98) \times 2,9 = 1563$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etap
1	8	I.
2	9	I.
3	40	I.
4	10	I.
5	19	II.
6	8	II.
prieluky	4	I., II.
Spolu	98	

Plochy výroby a podnikateľských aktivít sa nachádzajú vo viacerých areáloch na severnom a západnom okraji obce, s možnosťou ďalšej intenzifikácie, avšak bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselnícko-výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia. V centrálnej zóne obce sú takéto prevádzky neprípustné (okrem existujúcich).

V obci sa rozvíja poznávací cestovný ruch vo väzbe na významné historické pamiatky – kostol, rotunda. Rekreačné územie reprezentuje obecný športový areál a pre extenzívne rekreačné aktivity v krajine sa využíva aj územie v blízkosti Hrona. Nové plochy rekreácie a športu sa nenavrhujú. Odporúča sa modernizácia a dobudovanie existujúceho športového areálu, ako aj doplnenie ďalších športovísk, viacúčelového ihriska. V návrhu sa počíta s rozvojom cykloturistiky - rekreačný význam bude mať najmä cyklotrasa vedená dolným Pohroním.

Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa počíta so zachovaním a revitalizáciou existujúcich plôch verejnej zelene. Osobitne sa zdôrazňuje potreba revitalizovať verejnú (sídlnú) zeleň historických krajinných štruktúr – parku okolo kostola a rotundy a tiež na mieste bývalých valov hradiska. V tomto zmysle je regulované funkčné využitie uvedených plôch v rámci príslušných funkčno-priestorových celkov Z1 a K3. Verejnú zeleň s oddychovými priestranstvami, detskými ihriskami a športovými prvkami sa odporúča dobudovať aj v obytnom území.

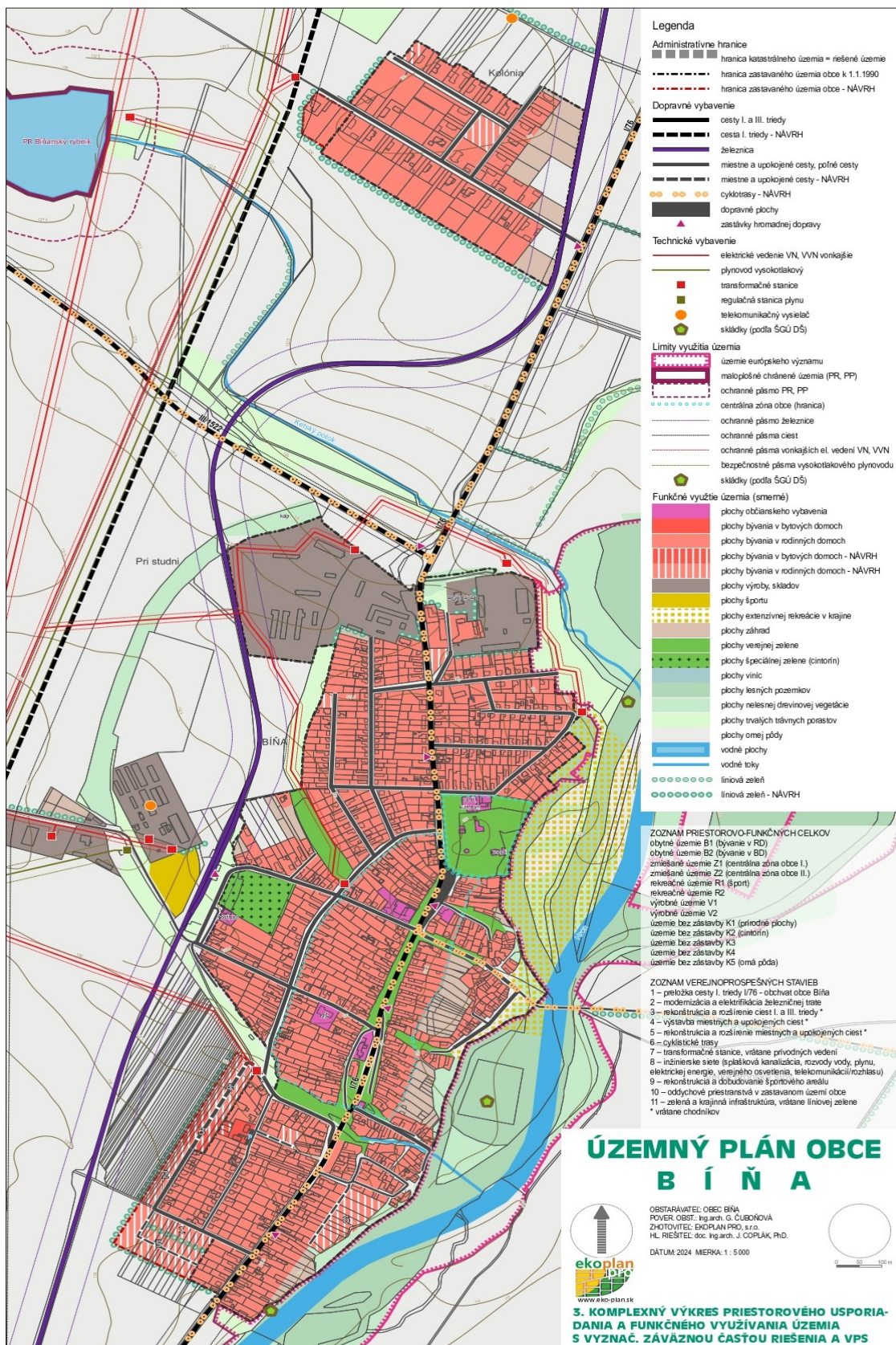
Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce (s výnimkou jej historickej časti). Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálna zóna obce je vymedzená v grafickej časti.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispejú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Bíňa predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás. Z nadradenej ÚPD bol do územného plánu obce Bíňa premietnutý noivý koridor pre cestu I/76 – západný obchvat obce Bíňa, ktorý bude vedený západne od zastavaného územia obce, za železnicou, paralelne s vysokotlakovým plynovodom.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Krajinnoeekologický plán obce Bíňa, 2023
- Národná stratégia rozvoja cyklickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Bíňa www.obecbina.sk
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Bíňa, 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky, Esprit, 2019
- Smart koncepcia regionálneho rozvoja NSK do roku 2027
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Stratégia rozvoja vidieka NSK 2016 – 2022
- Územný plán obce Kamenín, v znení zmien a doplnkov č. 1-2
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoeekologického plánu obce Bíňa, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. funkčno-priestorových celkov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoeekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Bína a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú navrhované v priamej nadväznosti na zastavané územie obce, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie. Podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom v predstihu vybudovaných verejných spevnených ciest, ako aj vybudované technické vybavenie.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú lokalizované v južnej časti obce. Mimo zastavaného územia obce sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 5 so súhrnnou kapacitou 86 b.j., pričom rozvojová plocha č. 3 čiastočne zasahuje aj do zastavaného územia. V zastavanom území obce je v rozsiahlych záhradách vymedzená rozvojová plocha č. 6. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia). Rozvojová plocha č. 3 je určená pre výstavbu bytových domov, v ostatných sa predpokladá výstavba rodinných domov.

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 98 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,9. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(441 + 98) \times 2,9 = 1563$.

Plochy výroby a podnikateľských aktivít sa nachádzajú vo viacerých areáloch na severnom a západnom okraji obce, s možnosťou ďalšej intenzifikácie, avšak bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Regulačné podmienky, ktoré územný

plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia.

V obci sa rozvíja poznávací cestovný ruch vo väzbe na významné historické pamiatky – kostol, rotunda. Rekreačné územie reprezentuje obecný športový areál a pre extenzívne rekreačné aktivity v krajine sa využíva aj územie v blízkosti Hrona. Nové plochy rekreácie a športu sa nenavrhujú. Odporúča sa modernizácia a dobudovanie existujúceho športového areálu, ako aj doplnenie ďalších športovísk, viacúčelového ihriska. V návrhu sa počíta s rozvojom cykloturistiky - rekreačný význam bude mať najmä cyklotrasa vedená dolným Pohroním.

Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa počíta so zachovaním a revitalizáciou existujúcich plôch verejnej zelene. Osobitne sa zdôrazňuje potreba revitalizovať verejnú (sídelnú) zeleň historických krajinných štruktúr – parku okolo kostola a rotundy a tiež na mieste bývalých valov hradiska. V tomto zmysle je regulované funkčné využitie uvedených plôch v rámci príslušných funkčno-priestorových celkov Z1 a K3. Verejnú zeleň s oddychovými priestranstvami, detskými ihriskami a športovými prvkami sa odporúča dobudovať aj v obytnom území.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce (s výnimkou jej historickej časti). Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálna zóna obce je vymedzená v grafickej časti.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Bíňa predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás. Z nadradenej ÚPD bol do územného plánu obce Bíňa premietnutý noivý koridor pre cestu I/76 – západný obchvat obce Bíňa, ktorý bude vedený západne od zastavaného územia obce, za železnicou, paralelne s vysokotlakovým plynovodom.

Návrh územného plánu obce Biňa nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj návrh cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Vybudovanie regionálnej cyklistickej trasy pozdĺž Hrona bude mať veľký prínos pre rozvoj cestovného ruchu.

Významný pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva bude mať vybudovanie preložky cesty I. triedy č. I/76 mimo zastavaného územia obce Biňa – zníži sa zaťaženie obytnej zástavby hlukom a splodinami z dopravy. Uvedený návrh je zakomponovaný v hodnotenej ÚPD v súlade s nadradenou ÚPD.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynofikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 1563, čo predstavuje relatívne mierny nárast o 130 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene

a oddychových plôch.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Počíta s plynofikáciou nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s riešením čistenia odpadových vôd.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je len 5,9999 ha.

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory, chránené územia a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru súvisle urbanizovanej časti obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je

zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

Všetky rozvojové plochy i iné zámery sú navrhované mimo chránených území. Možno preto v zásade konštatovať nulové vplyvy na chránené územie. Za nepriame pozitívne vplyvy na chránené územia (ktoré sú v riešenom území totožné aj s prvkami ÚSES) možno považovať exaktnú reguláciu prípustných a neprípustných funkcií v jednotlivých funkčno-priestorových celkoch, ktoré pokrývajú celé katastrálne územie obce Bíňa. Plochy prvkov ÚSES a chránených území sú zaradené do funkčno-priestorového celku K1 - územie bez zástavby K1 (prírodné plochy), kde sa nepočíta so žiadnym stavebným využitím.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov, ako aj diaľkové pohľady na dominantu obce – kostol. Za nepriamy pozitívny vplyv možno považovať záväzne stanovené zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ako aj exaktnú reguláciu pre funkčno-priestorový celok Z1, ktorý predstavuje historické centrum obce.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Bíňa bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe

o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-NZ-OSZP-2023/025485 zo dňa 27.12. 2023. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. Do príslušných častí strategického dokumentu doplniť informácie o prvkoch územného systému ekologickej stability (ÚSES), ktoré zasahujú do k.ú. Bíňa a uvedené ekostabilizačné opatrenia premietnuť do príslušných zásad a regulatívov územného plánu (Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky, dokument zverejnený na webovom sídle správneho orgánu). ► **zahrnuté v kap. 2.11 a 3.6 návrhu ÚPD a vyhodnotené v kap. C.III.5 správy o hodnotení**
- 2. Navrhnuť zásady a regulatívy na podporu prírodného a udržateľného rozvoja turistiky vzhľadom na vyhlásené chránené územia, prvky ÚSESu a kultúrne pamiatky (zdroj napr. dokument „Analýzy a návrhy k prírodnému a udržateľnému turizmu na príkladoch piatich území Slovenska“ (2022), SAŽP, MŽP SR). ► **zásady a regulatívy zahrnuté v kap. 2.11, 2.13 a 3.6 návrhu ÚPD**
- 3. Vyhodnotiť vplyv navrhovaných rozvojových činností, ktoré budú v kontakte s uvedenými chránenými územiami. ► **vyhodnotené v kap. C.III.9 správy o hodnotení**
- 4. Navrhnuť zásady a regulatívy na podporu budovania prvkov zelenej infraštruktúry (zdroj: „Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy“(2021), webová stránka s názvom: Zelená infraštruktúra v procese adaptácie na zmenu klímy). ► **zásady a regulatívy zahrnuté v kap. 2.11, 2.13 a 3.6 návrhu ÚPD, s priemetom v kap. C.IV správy o hodnotení**
- 5. Navrhnuť zásady a regulatívy za účelom ochrany drevín ako podklad pre vypracovanie a schválenie všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorým podľa ust. § 69 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny budú ustanovené podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene. ► **rámcové zásady a regulatívy relevantné vzhľadom k podrobnosti ÚPD zahrnuté v kap. 2.11, 2.13 a 3.6 návrhu ÚPD**
- 6. Do návrhu strategického dokumentu zapracovať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia resp. navrhované opatrenia určiť aj na zlepšovanie kvality ovzdušia obce. ► **vyhodnotené v kap. C.III.4 (návrh plynofikácie navrhovaných rozvojových plôch, ekostabilizačných opatrení týkajúcich sa sídelnej zelene)**
- 7. Pri riešení infraštruktúry odpadového hospodárstva postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva stanovená v § 6 zákona o odpadoch a obec si plnila všetky povinnosti vyplývajúce z § 81 zákona o odpadoch pre nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom. ► **riešenie odpadového hospodárstva s odkazom na príslušnú legislatívu je v kap. 2.13 návrhu ÚPD**

- 8. V prípade ak existujú negatívne vplyvy návrhu strategického dokumentu na záujmy všetkých zložiek životného prostredia do správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu vypracovať aj návrhy zmierňujúcich opatrení. ► **osobitné zmierňujúce opatrenia neboli potrebné; návrh ekostabilizačných opatrení je v kap. C.IV správy o hodnotení**
- 9. Pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. ► **nenavrhujú sa činnosti presahujúce prahové hodnoty**
- 10. V prípade, že by sa na území obce uvažovalo s umiestnením podniku, na ktorý by sa vzťahoval zákon o PZPH je orgán verejnej správy, ktorý podľa osobitných predpisov vypracúva, obstaráva alebo schvaľuje rozvojové koncepcie alebo územnoplánovaciu dokumentáciu, alebo povoľuje stavby, zariadenia a iné činnosti, povinný zohľadniť ciele prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania následkov takýchto havárií na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok (§ 14 zákona o PZPH). ► **nenavrhujú sa žiadne nové plochy výroby**
- 11. Strategický dokument „Územný plán obce Bíňa“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015. ► **súladi s nadradenou ÚPD – ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja je podrobne vyhodnotený v kap. 2.2 návrhu ÚPD a je zmienený aj kap. C.VIII. správy o hodnotení**
- 12. V územnoplánovacej dokumentácii dostatočne zohľadniť evidované skládky odpadov. ► **zohľadnené v kap. 2.13 a v grafickej časti návrhu ÚPD (s návrhom na úplné odstránenie skládok)**
- 13. V územnoplánovacej dokumentácii dostatočne zohľadniť možnosti ďalšieho využitia územia vzhľadom na výskyt stredného radónového rizika, ktoré môže negatívne ovplyvniť využitie daného územia. ► **informácie o radónovom riziku sú zahrnuté v kap. 2.13 návrhu ÚPD, s návrhom potrebných opatrení v kap. 3.6 návrhu ÚPD, s priemetom aj v správe o hodnotení (kap. C.III.1, C.IV)**
- 14. Rešpektovať hranice ochranných pásiem pozemných komunikácií podľa § 11 ods. 1) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), ktoré platia mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce vymedzeného platným

územným plánom obce, navrhovanú zástavbu situovať až za ochranné pásma dotknutých pozemných komunikácií. ► **ochranné pásma boli rešpektované, zakreslené v grafickej časti a zakotvené v záväznej časti v kap. 3.8 návrhu ÚPD, ako vyplýva aj z kap. C.III.9 správy o hodnotení**

- 15. Rešpektovať ochranné pásmo železničnej trate č. 113, podľa § 5 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. ► **ochranné pásma boli rešpektované, zakreslené v grafickej časti a zakotvené v záväznej časti v kap. 3.8 návrhu ÚPD, ako vyplýva aj z kap. C.III.9 správy o hodnotení**
- 16. Pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku. V prípade realizácie lokalít s prekročenou prípustnou hladinou hluku je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazť investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe. ► **žiadne lokality sa v blízkosti nadradenej dopravnej infraštruktúry nenavrhujú – zhodnotené v kap. 2.12.1 Dopady dopravy a ich eliminácia návrhu ÚPD**
- 17. Pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou č. 549/2007 Z. z. a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška. ► **žiadne lokality sa v blízkosti nadradenej dopravnej infraštruktúry nenavrhujú – zhodnotené v kap. 2.12.1 Dopady dopravy a ich eliminácia návrhu ÚPD**
- 18. V oblasti cyklistickej dopravy postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013; ► **vyplýva z kap. 2.12.1 návrhu ÚPD**
- 19. Rešpektovať všetky podklady a stanoviská Slovenskej správy ciest, Železničnej spoločnosti Slovensko. ► **je rešpektované v návrhu ÚPD**
- 20. Rešpektovať ochranné pásma vodných tokov a pobrežné pozemky vrátane oprávnení vstupovať na pobrežné pozemky, ktoré slúžia ako manipulačné pásmo pri vykonávaní správy a údržby koryta toku, resp. ako priestorová rezerva pre realizáciu prípadných protipovodňových opatrení. ► **je rešpektované, ako vyplýva z kap. 2.9 a 3.8 návrhu ÚPD, so zmienkou aj v kap. C.III.9 správy o hodnotení**
- 21. Pri návrhu krajinného – ekologických opatrení uvažovať s opatreniami na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny a spomaľovanie odtoku povrchových vôd s protieróznymi opatreniami. ► **je obsiahnuté v kap. 2.13 návrhu ÚPD, s priemetom aj v kap. C.IV správy o hodnotení**

- 22. Zvážiť protipovodňové opatrenia na drobných vodných tokoch a na ochranu zastavaného územia pred svahovými vodami. ► **je zhodnotené v kap. 2.10 s odkazom aj na kap. 2.13 návrhu ÚPD**
- 23. Rozvojové aktivity navrhovať v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany pred povodňami (zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami). ► **je zhodnotené v kap. 2.10 návrhu ÚPD**
- 24. Rešpektovať limity prírodného charakteru (chránené územia, topografické pomery – reliéf, vodné toky a plochy). ► **je rešpektované a zakotvené ako regulatív v záväznej časti - kap. 3.1 návrhu ÚPD**
- 25. Realizáciu nových obytných a rekreačných plôch v celom území obce podmieniť vybudovaním dopravnej infraštruktúry s dostatočnou kapacitou a v predstihu s rozvojom územia. ► **je obsiahnuté ako regulatív v kap. 3.3 v návrhu ÚPD**
- 26. Písomne vyhodnotiť splnenie resp. nesplnenie pripomienok, požiadaviek, odporúčaní a námietok uvedených v stanoviskách doručených k oznámeniu a k návrhu strategického dokumentu. ► **bolo vyhodnotené**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Bíňa je počas prerokovania k dispozícii u navrhovateľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Bíni, október 2024

Ing. Anita Herbácskóová, starostka obce

.....

(podpis, pečiatka)